

PODSUMOWANIE
strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
dokumentu pn.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013”

sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)

1. Informacje ogólne.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec został opracowany na lata 2009 – 2013 i stanowi podstawę do planowania i wprowadzenia działań przywracających terenom zdegradowanym utracone funkcje społeczno - gospodarcze. Ponadto stanowi ważny dokument strategiczny dla gminy przy aplikowaniu o środki z UE, z „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013”, oś priorytetowa 6 „Zrównoważony rozwój miast”.

Zasadniczym celem rewitalizacji zdegradowanych obszarów, objętych dokumentem jest ożywienie gospodarcze i społeczne gminy, a także jego zwiększony potencjał turystyczny i kulturalny, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno – gospodarczych. Proces ten ukierunkowany jest na rozwój lokalny poprzez wspieranie miejscowych inicjatyw z zakresu infrastruktury technicznej, przestrzennej, społecznej a także infrastruktury służącej rozwojowi gospodarczemu. Lokalny Program Rewitalizacji określa szczegółowe cele i kierunki rewitalizacji, które realizowane będą za pomocą zaplanowanych działań, etapów i przedsięwzięć.

W dokumentacji wydzielono, opisano i uzasadniono zasięg terytorialny czterech rewitalizowanych obszarów:

Obszar A

- ***Budowa placu miejskiego wraz z aleją spacerową***

Ogrodzieniec cierpi na brak wyodrębnionego urbanistycznie centralnego punktu miasta. Brakuje tu rynku, który mógłby stać się punktem spotkań mieszkańców, wypoczynku, spacerów i rekreacji. W celu poprawy sytuacji w tej dziedzinie planuje się przekształcenie obecnie zaniedbanego skweru w centrum miasta (Plac Piłsudskiego) na rynek (mała gastronomia, plac zabaw, odnowa elewacji budynków, wyburzenie budynku zdewastowanego) oraz przebudowę ulicy Wodnej w celu stworzenia deptaka spacerowego. Ulica Wodna biegnie wzdłuż potoku, mającego swój początek na działce, położonej w centrum miejscowości. Teren ten jest prawdopodobnie jedną z najstarszych części Ogrodzieńca, na której z uwagi na dostęp do naturalnego źródła wody rozpoczęło się osadnictwo już w średniowieczu. W wieku XIX mieszkańcy postawili w pobliżu źródła figurę św. Jana Nepomucena. Obecnie teren wymaga przeprowadzenia prac remontowych i jest zaniedbany. W ramach projektu przewiduje się odkrycie źródelka i wyeksponowanie jego naturalnego piękna.

- ***Usunięcie azbestowych pokryć dachowych***

Przedmiotem inwestycji jest zmiana konstrukcji i azbestowego pokrycia dachu wraz z utylizacją na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, należących do Wspólnot Mieszkaniowych w Ogrodzieńcu. Roboty prowadzone będą na budynkach, położonych przy ul Słowackiego 1, 2, 3,

7, 8, 10, 11, 12. Z aktualnej wiedzy medycznej wiadomo, że narażenie na pył azbestowy może być przyczyną chorób układu oddechowego. Na podstawie oceny stanu budynków i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest stwierdzono I stopień pilności wymiany pokrycia dachowego z płyt eternitowych falistych na przedmiotowych budynkach

Obszar B

- **Przebudowa zalewu na Kępie**

Celem projektu jest doprowadzenie do odtworzenia pierwotnych funkcji suchego obecnie zbiornika wodnego, znajdującego się na terenie ośrodka rekreacyjnego „Kępą” w Ogrodzieńcu, z wykorzystaniem naturalnych zasobów wód, pochodzących z położonego w stosunkowo bliskim sąsiedztwie źródła „Bełkotek”. Głównym celem projektu jest ograniczenie niekorzystnych zjawisk, polegających na infiltracji wód w podłoże poprzez uszczelnienie dna zbiornika oraz remont istniejących urządzeń hydrotechnicznych i grobli pomiędzy zbiornikiem Kępą a stawem zasilającym, co umożliwi wypełnienie zbiornika wodą i utrzymanie normalnego poziomu piętrzenia, przez co zapewni się jego prawidłowe funkcjonowanie dla celów rekreacyjnych. Planuje się również zagospodarowanie otoczenia zbiornika, w celu stworzenia miejsca wypoczynku i rekreacji.

Obszar C

- **Usunięcie azbestowych pokryć dachowych**

Przedmiotem inwestycji jest zmiana konstrukcji i azbestowego pokrycia dachu wraz z utylizacją na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, należących Spółdzielni Mieszkaniowej Hutnik w Zawierciu. Z aktualnej wiedzy medycznej wynika, że narażenie na pył azbestowy może być przyczyną chorób układu oddechowego. Na podstawie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest stwierdzono I stopień pilności wymiany pokrycia dachowego z płyt eternitowych falistych na przedmiotowych budynkach.

- **Rewitalizacja terenu byłej Cementowni „Wiek”**

Przedmiotem projektu będzie rewitalizacja przemysłowego obszaru byłej cementowni „Wiek”. Projekt planowany do realizacji w ramach instrumentu finansowego JESSICA, umożliwiającego otrzymanie pożyczki dla spółki powołanej przez Gminę oraz partnera prywatnego w celu zagospodarowania obszaru. Planowane zagospodarowanie obszaru obejmuje przywrócenie na przedmiotowym terenie działalności produkcyjno – przemysłowej.

Obszar D

- **Rewitalizacja Zamku Ogrodzieńskiego**

Zamek Ogrodzieński w Podzamczu to najbardziej imponujące „Orle Gniazdo” spośród wszystkich zamków Jury Krakowsko - Częstochowskiej. Usytuowany na Górze Janowskiego - najwyższym wzniesieniu Jury (515,5 m. n.p.m.) - zbudowany z twardego wapienia i dolomitów przetrwał wieki, będąc długo niezdobytą twierdzą. Obecnie istnieje potrzeba przeprowadzenia kompleksowych prac remontowych, które pozwolą na zachowanie stanu istniejącego i powstrzymanie szkodliwego działania czynników atmosferycznych na zabytek. Przedmiotem projektu ma być także odbudowanie budynku stajni i nadanie mu funkcji kulturalnych, informacyjnych, oświatowych i częściowo komercyjnych (stoiska handlowe). Rewitalizacja Zamku pozwoli na maksymalne wykorzystanie jego funkcji jako ważnego ogniwa w regionalnej turystyce i kulturze. Gmina Ogrodzieniec, dzięki realizacji projektu, posiadać będzie profesjonalny produkt turystyczny, który przyciągnie turystów z kraju i zagranicy.

W trakcie sporządzania Programu Rewitalizacji przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko z zapewnieniem udziału społeczeństwa, stosownie do wymogów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Podstawę prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko Programu Rewitalizacji stanowi art. 46 oraz 51 ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227 ze zm.). Potrzeba przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla opracowanego programu, jak również zakres prognozy oddziaływania na środowisko wynika z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach znak ROOŚ-24-WOOS-7013/1/10/ej oraz z pisma Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak NZ/521/M/0254/351/09/10.

Program został sporządzony z dochowaniem obowiązujących procedur wynikających z ww. ustawy.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Lokalny Program Rewitalizacji jest opracowaniem konkretnie określającym planowane działania zmierzające do wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji przeprowadzono analizę potrzeb. Następnie sprecyzowano wykaz i zakres zadań rewitalizacyjnych z zaproponowanych przez mieszkańców i instytucje przedsięwzięć. Określono również obszary wsparcia w obrębie których będzie prowadzony proces rewitalizacji.

W kontekście powyższego, trudno wskazać rozwiązania alternatywne. LPR jest spójną koncepcją przebudowy i rewitalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy. Obszary wsparcia i działania rewitalizacyjne zostały wybrane na podstawie skrupulatnie przeprowadzonych analiz i określone w najbardziej zdegradowanych i zaniedbanych terenach miejscowości. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych byłoby kwestionowaniem całości, kompleksowej wizji przebudowy, rozwoju i ożywienia gminy, zaprezentowanej w Programie i wymagałoby stworzenia zupełnie nowej koncepcji.

W związku z powyższym o rozwiązaniach alternatywnych nie można więc mówić w kontekście ogólnej koncepcji rewitalizacji gminy, jednakże na etapie wdrażania LPR i realizacji jego działań może się pojawić potrzeba wariantowania.

Dla przyjętych w Programie rozwiązań, na etapie ich wdrażania można zaproponować następujące alternatywy:

- wybór innych od pierwotnie zakładanych, funkcji dla poszczególnych obszarów/obiektów;
- inna koncepcja zagospodarowania poszczególnych przestrzeni w tym terenów zielonych;
- zmiana kolejności działań wynikająca z nakładania się prac bądź też z zmiany harmonogramu robót lub też inne czynniki, które w chwili obecnej ciężko określić;
- wybór innych materiałów budowlanych i technologii wykonania np. stosowanie bardziej ekologicznych metod.

3. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

Do projektu Programu Rewitalizacji została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko ww. dokumentu.

Przy opracowywaniu prognozy uwzględniono następujące materiały:

- Polityka Ekologiczna Państwa
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2020
- Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013
- Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013
- Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ogrodzieniec
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec
- Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacyjnego Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013
- Raporty o Stanie środowiska w województwie śląskim - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Do projektu programu nie sformułowano uwag i zaleceń. Przyjęte w planie rozwiązania, w aspekcie ich wpływu na środowisko przyrodnicze, w tym minimalizowania negatywnych skutków jego realizacji oceniono pozytywnie.

4. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Program Rewitalizacji wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przekazano do zaopiniowania przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach pismem znak AP. 7610-1/10 z dnia 29.01.2010 r.

RDOŚ zwrócił uwagę na bliskość obszaru NATURA 2000 – Ostoji Środkwojurajskiej oraz Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd - pismo RDOŚ-24-WOOS/0713/57/10/jw z dnia 29.03.2010 r. W procesie uzgadniania projektu Programu Rewitalizacji wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, został on przekazany do uzgodnienia przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach pismem znak AP. 7610-1/10 z dnia 29.01.2010 r.- zaopiniowano projekt bez uwag - pismo znak NZ.521/Ż/0254/28/10 z dnia 2.03.2010 r.

5. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.

Do projektu Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Rewitalizacji nie sformułowano uwag i wniosków.

6. Wyniki postępowania dot. transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Z uwagi na fakt, że wszystkie zaplanowane zadania w ramach rewitalizacji będą realizowane tylko i wyłącznie na terenie gminy Ogrodzieniec, a także biorąc pod uwagę typ zaplanowanych zadań, należy stwierdzić, iż nie mają one wpływu na stan środowiska państw sąsiednich. Zatem, nie zachodziła potrzeba postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania Programu Rewitalizacji niezbędne jest ciągle monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres Programu oraz wydatków na ich realizację. Sam proces monitorowania obejmuje zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów.

Monitoring oraz upowszechnienie efektów i wyników, w wyniku realizacji projektów, będzie prowadzony w oparciu o zgromadzone informacje oraz osiągnięte wskaźniki:

- wskaźnik produktu (raz na kwartał lub raz na pół roku – w zależności od wytycznych),
- wskaźnik rezultatu (raz na rok),
- wskaźnik oddziaływania (2 lata po zakończeniu realizacji projektu).

Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Burmistrz wraz z podległym mu aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miasta i Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, oraz inne podmioty realizujące zadania zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Burmistrz jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miejskiej raportu monitoringowego z wdrażania Programu. Oprócz raportu monitoringowego, Burmistrz przedkładać będzie Radzie Miejskiej prognozę, dotyczącą wdrażania Programu w kolejnym roku wraz z propozycją ewentualnych modyfikacji, która poddawana będzie analizie każdorazowo przy okazji zatwierdzania budżetu.

Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza winien obejmować co najmniej:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- realizację planu finansowego,
- sposoby promocji projektów,
- zidentyfikowane i przewidywane zagrożenia realizacji programu.

Stanowiska wypracowywane przez Radę Miejską w przedmiocie przedkładanych raportów z monitoringu, stanowić będą również podstawę sporządzenia oceny wdrożenia Programu na zakończenie okresu planowania.